

Megjelenik minden hó 1-én,
mint a „MAGYAR GYÁRIPAR”
rendes melléklete.

Az
„IPARJOGVÉDELMI EGYESÜLET” tagjai
tagsági járulékul kapják.

IPARJOGI SZEMLE

TAGSÁGI DÍJ EGÉSZ ÉVRE:

Rendes tagoknak 10 Pengő

Működő tagoknak 4 Pengő

Az eszmei javak, az üzleti tisztesség, szabadalmi-, védjegy-, minta-, szerzői-, név- és cégjog oltalmát szolgáló folyóirat
AZ „IPARJOGVÉDELMI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE

Szerkesztik: DR. BÁNYÁSZ JENŐ, az egyesület főtitkára, DR. FAZEKAS OSZKÁR, az egyesület ügyvezető alelnöke

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 49 — TELEFÓN: 64-01, 123-18

Egy jó tanács

Az **alkohol** ártalmas az egészségre. A **tejivást** az ember hamar megunja, ezért főzön inkább gyakrabban tejeskávét. A „**Franck**“-féle „**Enrilo**“ kávépótlót ajánlhatjuk legjobban, mert ezzel megtakarítja a drága babkávét. Az „**Enrilo**“ kiváló kávépótló; ha tejjel keverjük, erős, teljesen jó ízű és igen tápláló reggelit vagy kiadós ozsonnát ad.

Enrilo

a **Szent István**

Csokoládé

minősége vetekszik bármely
svájci csokoládé minőségével

Gyártja:

**Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszerművek Rt.
Budapest-Kőbánya.**

Hunyadi János

**természetes
keserűvíz
világhírű!**

JANINA

ÉS

SENATOR

CIGARETTAPAPIROK ÉS
HÜVELYEK A LEGJOBB
MINŐSÉGŰEK!

KWIZDA-FÉLE FLUID

KIGYÓ VÉDJEKY

TURISTAFLUID

Rég bevált aromikus
bedörzsölés köszvény, reuma,
ischiás és zsabánál

Valódián kapható a gyógyszertárakban

Jury

IPARJOGI
SZEMLE

Jury

Az eszmei javak, az üzleti tisztesség, szabadalmi-, védjegy-, minta-, szerzői-, név- és cégiog oltalmát szolgáló folyóirat
AZ „IPARJOGVÉDELMI EGYESÜLET“ KÖZLÖNYE

Szerkesztik: DR. BÁNYÁSZ JENŐ, az egyesület főtítkára, DR. FAZEKAS OSZKAR, az egyesület ügyvezető alelnöke

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST VI, PODMANICZKY UCCA 49 — TELEFÓN: 64-01, 123-18

A kémiai termékek (vegyületek) szabadalmazha- tóságának kérdéséhez

Dr. VÁSÁRHELYI LÁSZLÓ kir. szabadalmi bíró
előadásából

1900-ban merült fel először szabadalomjogi irodalmunkban az a kérdés, hogy vajjon a jelenlegi 1895. évi XXXVII. t.-e. 2. §. 4. pontjában kifejezett ama rendelkezés, hogy kémiai termékekre, vagyis vegyületekre nem adható szabadalom, helyes-e?

Bernauer tanulmányában (Magyar Kémiai Folyóirat 1900. évfolyam 11—12. száma) arra a konklúzióra jutott, hogy a „kémiai úton előállított tárgyak“ fogalma szabadalmi törvényünk szerint rendkívül ingatag alapon nyugszik... és szükségesnek tartja, hogy a szabadalmi törvény legközelebbi revíziójakor a 2. §. 4. pontját megváltoztassák.

Perlmutter Alfréd bírótársam is ezen az alapon áll; így a Szabadalmi Közlöny múlt évi évfolyama 14. száma 230—232. oldalain taglalván a kérdést, elvileg nem tartja a kémiai „anyagszabadalmakat“ — ahogyan ő kifejezi magát — aggályosnak és arra a konklúzióra jut, hogy „mi sem állja útját annak, hogy a jövőben a törvény akkép módosuljon, hogy oly mesterséges anyagok, amelyeket a feltaláló a vegytanból mértett adatokkal akar, illetőleg tud csak észszerűen jellemezni, az oltalomból ki ne zárassanak. Ez senkinek sem ártana, a törvény észszerűsége pedig nagyon sokat nyerne. A tulajdonjog iránti tisztelet pedig ezt az igazán áldozatmentes fáradságot valóban megérdemelné.“ Perlmutter érvei álláspontja mellett részben filozofiai, részben szabadalomjogi érveket hoz fel. Filozofiailag abból indul ki, hogy az anyagszabadalomnál az ú. n. abstract materia szabadalmazásának tilalma lebegetett a törvényhozó szeme előtt és ezt összevetve a vegyi úton előállított tárggyal, állott elő ez a tiltó rendelkezés. Szabadalomjogi tekintetben az anyagszabadalmat azért nem tartja aggályosnak, mert még a jelenlegi törvény szerint is, ha valaki anyagra kapna szabadalmat, ott vannak az 1895. évi XXXVII. tc. 8. és 9. §-ai és ezek ügyis megvédik azután az anyagszabadalom mellett azokat, akiknek esetleg ugyanazon anyag előállítására eljárási szabadalmuk van.

Mielőtt a problémával tüzetesebben foglalkoznánk, lássuk azt, hogy a jelenlegi fontosabb szabadalmat adó országok törvényei adnak-e anyagszabadalmakat s melyek azok az országok, ahol lehet kémiai vegyületekre is szabadalmakat kapni.

Kelemen szabadalmi ügyvivő úrnak köszönök egy összeállítást, mely szerint a következő országok adnak vegyi termékekre szabadalmat: az Északamerikai Egyesült Államok, Franciaország, Olaszország, Svédország, Dánia, Belgium, Spanyolország és Görögország. Nem adnak tehát a fontos iparüző államok közül kémiai termékekre szabadalmat Nagy-

britannia, Németország, Japán, Hollandia, a környező államok közül Ausztria, Csehszlovákia a többiek közt, hogy csak az iparilag legfontosabb államokat említsem. Sőt nem ad kémiai termékekre az új Orosz Szovjet sem szabadalmat.

Az előadottak után lássuk azt, hogy

1. Általános filozofiai szempontból lehet-e szabadalmat adni a kémiai reakció termékére (a vegyületekre); 2. Ha a szabadalmi törvénytervezet az anyagszabadalom alapján állana, akkor a későbbi ugyanazon anyag más jobb előállítási eljárásaira feltaláló találmáná-e védelmet a jelenlegi magyar szabadalmi törvény 8. és 9. §-aival konform intézkedésekkel és végül 3. Miféle előnye származnék a magyar iparnak a kémiai termékszabadalmakból a jelenlegi helyzet felett?

ad 1. Az első kérdés megítélésénél szükségünk van a szabadalmazható találmány fogalmára. Ha a közkeletű definíciók útvesztőjében elindulunk, nem igen kapunk megfelelő útmutatást. Az 1895. évi XXXVII. t.-e. nem is adott definíciót csak kimondta az 1. §-ban: „szabadalmazható minden új találmány, amely iparilag értékesíthető“. Ebből három kritériumot lehet kiolvasni: az ipar területére tartozzék a találmány, új legyen és megvalósítható legyen. Mi az, ami megvalósítható (iparilag értékesíthető)? Ami műszakilag meg van oldva. Vagyis Kelemen István ismeretes definíciója, mely szerint a szabadalmazható találmány valamely műszaki feladat új megoldása, elfogadható és a szabadalmi törvényünk mostani 1. §-ából is levezethető.

Ad 2. A jelenleg érvényes 1895:XXXVII. t.-e. 8. §-a így szól: „A szabadalom jogos fennállása egész idejére a szabadalom tulajdonosának kizárólagos jogot ad arra, hogy találmánya tárgyát iparszerűleg készíthesse, — forgalomba hozhassa és iparszerűleg vagy üzemi berendezésként használhassa. Eljárásra engedélyezett szabadalom hatálya az azon eljárás szerint előállított terményekre is kiterjed.“

A 9. §. pedig: „A szabadalom annak tulajdonát nem menti fel a fennálló törvényekben és rendeletekben foglalt szabályok megtartása alól“.

Ezekből a szakaszokból egyáltalán nem következik az, hogy ha anyagszabadalmakat is adna a törvény, akkor azok az eljárási szabadalmakkal nem surlódnának. A jogok összeközösének tehát igenis meg volna a lehetősége, amelyből az ipar ügy és csakis ügy vonhatná le a konzekvenciát, hogy az anyagszabadalommal — új eljárások kidolgozását illetőleg — nem törődnek.

Ad 3. És ezzel már itt vagyunk a harmadik kérdés taglalásánál. Miféle előnye volna ebből az új helyzetből a magyar vegyészeti iparnak? Már eleve kimondhatjuk, hogy ez inkább káros lenne az iparnak, mint hasznos, különösen áll ez a tétel a mi vegyészeti iparunkra, hol — és ezt senki jelenlevő iparos vagy vállalat ne vegye személyes támadásnak — még a haladás utáni törekvés, sajnos, nem oly élénk, mint külföldön. Hiszen még életre való magyar szabadalmak is oly nehezen voltak nálunk elhelyezhetők. Sokszor vásárolta meg őket először a külföld és azután drága licenciákat kellett vásárolni a gyárosainknak!

Ha Franciaország kémiai iparára ki lehetett mondani azt, hogy a termékszabadalom ártott kifejlődésének — akkor kétszeresen áll ez Magyarországra is!

A szabadalmazott termékek esetén tehát feltétlenül esőkenne a feltalálói tevékenység, a jelenlegi eljárási szabadalmak rendszerével szemben.

Távol áll tőlem, hogy most akár pro, akár kontra állásfoglalást adjak. Csak fel akartam hívni a kérdés fontosságára a figyelmet és azokra a szempontokra, melyeket ennek a kérdésnek az elbírálásánál tekintetbe kell venni.

Egyesületi élet

Nagy Ferenc dr. v. b. t. t., a felsőház tagja. Nagy Ferenc dr.-t, egyesületünknek megalakulása óta díszelnökét, Egyesületünk mély tisztelettel és nagyrabecsüléssel köszönti abból az alkalomból, hogy a jogászvilág előkelő reprezentánsai őt az országgyűlés felsőházának tagjává választották Nektünk, mint jogászoknak és technikusoknak, másfelől pedig mint gyárosoknak, termelőeknek, kereskedőknek és iparosoknak, akik tehát együttesen a gyakorlati életet, az üzleti világot képviseljük a szellemi javak oltalma terén, a kiváló érdemek nagyrabecsülése mellett a mély tisztelet és őszinte szeretet hangján kell üdvözlőnknek díszelnökünket, akinek bizony megadatott, hogy elmondhatja önmagáról azt, amit ebben az életben olyan nagyon kevesen: hogy aki szép, nemes és tisztas feladatának él, aki szívét és lelkét annak az ügynek szenteli, amelynek szolgálatában áll, annak dicső pályafutását nemcsak rövid-életű sikerek, de ennél jóval több, ennél valami magasabb, a jogász- és műszaki világ, nemkülönben a kereskedő- és iparostársadalom őszinte tisztelete és nagyrabecsülése kíséri. Bennünket pedig, az Iparjogvédelmi Egyesületet, ezenfelül lelkes öröm és büszkeség tölt el.

Szerzői-jogi osztályunk megalakulása. Szerzői-jogi osztályunk, amely eddig mint külön osztály nem szerepelt, Ranschburg Viktor elnök és Szalai Emil dr. társelnök vezetésével megkezdte működését. Az osztály működéséről ez év február első felében tart beszámolót, amelynek keretén belül Szalai Emil dr. a szerzői-jog aktuális kérdéseiről tart előadást. Szerzői-jogi osztályunk az eszmei javak hatályos védelme körül érdekelt vállalatokat és művészeket (írókat) is az osztály keretébe kívánja vonni, hogy az egyesülés adta fokozottabb erőt, az érdekeltséget érzékenyen érintő kérdések és sürgős reformok egészséges megoldásának szolgálatába állíthassa.

A tömeges és gyors vásárlásra való ingerlés jogi szabályozásának a kérdése szerepel az üzleti-versenyügyi szakosztályunk legközelebbi teljes ülésének napirendjén. A kérdés, hogy vajjon a tisztességtelen verseny megfékezésére a versenytársak rendelkezésére álló egyéb korlátozások mellett van-e értelme a végeladások és a tömeges és gyors vásárlásra ingerlő egyéb eljárásai módokatog megrendszabályozásának. Más szóval fölösleges-e az ipartörvény 51. §-a és a tisztességtelen versenyről szóló 1923. V. törvénynek ezzel kapcsolatos 29. szakasza. Az igazmondás biztosítása és ellenőrzésének megkönnyítése végett a kereskedő és iparos körökben mind általánosabb a felfogás, hogy törvényben kellene kötelezővé tenni, hogy a hirdetés, mely a leszállított áron való árusítást jelzi vagy sejteti, megjelölje az árleszállítás alkalmi okát, továbbá meg kellene adni a lehetőségét annak, hogy az árleszállítás évdóság címén csak a kamarák meghallgatása után, helyhatóságilag megállapított időben legyen hirdethető.

Moderen és izléses reklámszervezőket. Nagyobb hirdetővállalataink részéről előterjesztett panaszok alapján beadvánnyal fordultunk a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarához, amelyben a Fővárosi Hirdető Vállalat által kibocsájtott díj-szabások revízióját, továbbá megfelelő számú reklámszervezőknek a hirdető érdekeltség rendelkezésére való becsajtását sürgetjük. A Kamara e kérdésben az érdekeltek bevonásával ankétot tart, amelyre egyesületünk is meghívást nyert.

Magyar áruk külföldi mezben. A Magyar Vegyeszeti Gyárosok Országos Egyesületének panasza alapján a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara zsűrije behatóan foglalkozott a külföldi cégek nevével és telephelyével ellátott, részben itt gyártott, avagy itt bejegyzett áruk származási-hely megjelölésének a kérdésével. A zsűri-tagok között, a vitás kérdésben egyértelmű álláspont nem alakult ki és a kérdés végleges rendezése előtt a Kamara az érdekképviseletkehez fordult tájékoztató szakvélemény végett. Ilyirányú megkeresés érkezett Egyesületünkhöz is, amely a föltötte érdekes és a magyar gyáripart a legközelebből érintő kérdésben versenyügyi szakosztályának a legközelebbi teljes ülésében fog állást foglalni.

A védjegytulajdonosok országos szervezkedése az Iparjogvédelmi Egyesületben. A védjegyes áruk fix árának kérdésével, illetve e mozgalom kellő előkészítése céljából Védjegyügyi szakosztályunk külön ülésben kíván foglalkozni. A mozgalom, amely a legközvetlenebbül a védjegytulajdonosok és a védjegyes áruk fix ára körül különösen érdekelt, szolid vízszinteladók köréből indult ki, a kereskedő- és iparos-világ élénk érdeklődéssel kíséri. A teljes ülés keretében Dr. Urbach Lajos, budapesti ügyvéd, aki már évekkel ezelőtt a külföldi védjegytulajdonosok megkeresésére, a magyar érdekeltség körében az akció sikere érdekében ismételtlen ügy itthon, mint a külföldön is szakelődásokat tartott, eddigi eljárásának eredményéről előadás keretében számol be. A gyűlésen,

amelynek idejéről tagjainkat külön meghívó útján értesítjük, nem csupán az Egyesület tagjait, hanem minden érdeklődőt szívesen látunk. Az előadást vita követi.

Csököcs Henrik 7. Egyesületünket mély gyász érte Csököcs Henrik elnökségi tagunk elhalálozásával. Egyesületünknek alapítása óta telkes és szorgalmas tagja volt, akit úgy jogásztárgyaink, mint kereskedő és iparos társai különös szeretettel és nagyrabecsüléssel tisztelték. Mintaképe volt a becsületes kereskedőnek, akit egyenes, puritán jelleméért kereskedő társai előszeretettel jelölték választott bírájukul. Mint zsűritag és választott bírő mindenkor az ügyet szolgálta és sohasem volt tekintettel a peres fél magánérdekeire. Az igazságot kereste, és a kereskedői etikát igényezett szilárd jellemével diadalra juttatni, igen gyakran az őt jelölő peres fél magánérdekeivel szemben. Az üzleti tisztességnek ragyogó megtestesítője volt, akiknek tiszta emlékét szeretettel és kegyelettel őrizzük.

A Kamarai Választott Bíróság működése. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarai Választott Bíróság évi jelentése szerint a Kamarai Választott Bíróság és a Zsűri az 1926. évben 455 peres ügyet, illetve panaszt tárgyalt. Az érdekeltség részéről beadott panaszok közül 142 reklámszédelgés, 56 hamis származási jegy, 84 bitorlás és utánzás, 66 hírnév, hitelrontás, 56 hólabdaszerződés, 19 üzleti titok elárulása, 8 üzleti vesztegetés, végül 4 jogosulatlan végeladás ellen irányult. A beadott panaszok 246 esetben békés egységgeggel végződtek. Az 1925. évvel szemben, ahol a kamarához beadott peres ügyek illetőleg panaszok száma 271-et tett ki, az 1926. év lényeges emelkedést mutat. A panaszok számának emelkedésétől a Kamara távolról sem következtet az üzleti erkölcsök ellanyhulására, hanem annak okát a megeléknkülő versenykiüdelemben látja, amely végső eredményében a tisztességes kereskedelem és ipar megerősödésére vezet.

Radványi László dr. jubileuma. Radványi László dr. jubileuma alkalmából Egyesületünk nem csupán a kiváló újságíró, hanem Egyesületünknek alapítása óta tevékeny tagját üdvözölte, aki hírlapírói tevékenységével, „Az Úzlet” című lapjával sikerrel szolgálta az iparjogvédelem ügyét, s akiben Egyesületünk mindenkor telkes és hathatós támaszt talált. Jubileuma alkalmával Egyesületünk meleg átiratban üdvözölte Radványit és elismeréssel emlékezett meg értékes hírlapírói tevékenységéről. Ezuttal is szeretettel köszöntjük e lap hasábjain, mint az Iparjogi Szemlének őszinte barátját és munkatársát.

A „kereskedelmi tulajdon” kérdésével behatóan foglalkozik Egyesületünk. A kereskedelmi tulajdon alatt értve a bolti helyiségnek azt az értékelkedését, amelynek alapja a régi bérlő kereskedői tevékenysége, a kereskedői munka, szorgalom és ügyesség, amellyel a kereskedő, iparos a vevőket boltjába szoktatja. A bérlő felmondása esetén tehát az üzlethelyiség értéke, különösen egy másik versenytárs számára oly magasabb értékkel fog bírni, amelynek értékelkedéséből folyó bizonyos jogok a régi bérlővel szemben meg nem tagadhatók. Az opció és hártérités kérdése vetődik fel itt a régi bérlő javára, amely kérdésnek jogi és gazdasági vonatkozásait kívánja részletesen megvitatni a versenyügyi osztály legközelebbi teljes ülése, amelynek előadói tisztét dr. Beck Salamon vállalta.

Joggyakorlat

4. Külföldi alkoholból Magyarországon készült (befejezett) likőrárú: magyar gyártmány. Felperes keresetét arra alapította, hogy alperes 1926. november havában egy francia likőrgyáros-cég Franciaországban gyártott likőrárúja palackjaival és felszerelésével azonos palackokban és felszereléssel Budapesten gyártott likört hozott forgalomba azzal a különbséggel, hogy a palackok nyakán alig észrevehető „Magyar Gyártmány” felírást vékony nyakszalagot alkalmazott; mint-hogy az alperes által forgalomba hozott likőr Budapesten gyártatott és az 1924. évi 107.100. számú pénzügyminiszteri rendelet értelmében égetett szeszes italok csak oly palackokban hozhatók forgalomba, amelyeknek felírása (címkeje) szembeütő helyen, feltűnően látható írással a gyártó cég teljes cégszövegét, székhelyét, az illető szeszes ital nemét és azt, hogy az áru „Magyar Gyártmány”, a főcímkén feltűnően feltüntetni, és minthogy ennek az alperes palackjainak felszerelése nem felel meg és azt a hitet kelti a vásárló közönségben, hogy francia áruval van szó, ennél fogva kérte felperes az alperest ezen tisztességtelen versenybe ütköző eljárás és a likőrnek ilyen palackokban és ilyen felszereléssel való abban-hagyására kötelezni. Alperes védekezésében előadja, hogy lényegében a forgalomba hozott szeszes ital francia áru és a szavatos kijelentette, hogy a magyar jelzés megengedésétől a jövőben el is fog térni, mert az nem felel meg az áru minő-

ségének, amennyiben tagadta, hogy az alperes által forgalomba hozott ital magyar likőr volt. A nem vitás tényállás szerint annak a likőrárának előállítására, amelyet alperes a bemutatott palackban az azon látható jelzéssel és felszereléssel elhelyezett forgalomba hozott és amelyet a párizsi cég magyarországi fiókjától vásárolt, akként történik, hogy a francia cég az alkoholát, vagyis a likőr előállításához szükséges alapanyagot szállítja budapesti fiókjának hordokban, azt a fiók azután kellő módon vízezi és cukrozza, palackokba tölti és így hozza forgalomba. Ebből a tényállásból pedig kétségtelen, hogy az alperes által forgalombahozott likőrnek csupán a magja eredeti francia gyártmány, maga a likőr azonban lényegileg magyar gyártmány, amelyet itt állítanak elő az eredeti anyagból kellő mennyiségű víznek és cukornak az alkoholáthoz hideg uton való hozzáadásával, — mert az alkoholát az itteni további gyártási mód folytán válik azzá a likőrrel, amely „...“ név alatt a forgalomban ismeretes. Az alperes által használt módszer mellett, hogy t. i. a teljesen kész francia gyártmány palackjával egészen azonos és a palack felírása és felszerelése szempontjából is ugyanolyan francia szövegű főcímkével ellátott palackban hozatik az áru forgalomba, azt a látszatot kelti, hogy az áru teljesen azonos az eredetileg Franciaországban készült áruval és ennél fogva tekintettel arra, hogy alperes és a szavatos előadása szerint is a kereseti áru az eredeti francia likőrnél olcsóbb, alkalmas ad arra, hogy a többi magyar likörgyárak gyártmányait elnyomja és versenyképtelenné tegye, mivel az ilykép az áru származása tekintetében megtévesztett magyar vevőközönség a kereseti árut a dolog természeténél fogva mint valódi francia gyártmányt fogja vásárolni, ami által a magyar kereskedelmet és likörgyártást e téren igen nagy károsodás érheti. Igaz ugyan, hogy felperes illetőleg az ő eladója az üveg nyakán a magyar gyártmányra utaló cédlut alkalmazott, azonban ez nem elég arra, hogy a megtévesztés lehetősége elkerültesse, mert egyrészt a papírszalag *kevésbé feltűnő helyen* van alkalmazva, nem a teljesen francia felírás főcímkén, hanem az üvegnek *kevésbé szembeötölő nyakán*, másrészt az üvegről *könnyű szerrel eltávolítható* és így az össze tévesztettség elhárítására semmiképp sem alkalmas. Minthogy a kifejtettek szerint a megtévesztés nyilvánvaló és a kereskedelmi verseny tisztességébe ütközik az a tény, hogy alperes, illetőleg eladója *lényegileg Magyarországon készült árut oly csomagolásban és illetőleg oly felszereléssel* ellátott palackokban hozott forgalomba, amely felszerelés a magyar gyárra való utalás nélkül *csupán francia szöveggel bír* és csak az eredeti francia céget tünteti fel az áru gyártójaként, de azonfelül alperes eljárása a tételes rendeletbe is ütközik, a választott bíróság felperes keresetét e részben jogosnak találta és azért úgy intézkedett, hogy alperes az árunak az ismertetett módon és felszereléssel olyképpen való forgalombahozatalát, hogy a palack főcímkéjén a gyártó cég teljes cégnevét, cégneve, továbbá az égetett szeszestál neme, valamint a felszerelés főcímkéjén feltűnő írással a „Magyar Gyártmány“ jelző feltüntetve ne legyen, esetenként 100 pengő pénzbüntetés terhével hagyja abba. (Bpkam. Vál. Bir. 51.950—1926.)

5. A gyártási eljárások kifürkészése és elárulása. A tisztességtelen versenyről szóló törvény tiltó rendelkezései szerint az a versenytárs, aki alkalmazottját, vagy bárkit felbél azzal a céllal, hogy a versenytárs üzleti titkait kifürkészsze és azután azokat a saját üzemében felhasználja: *tisztességtelen versenyt folytató*. Ugyancsak tisztességtelen versenynnek minősíti a törvény az elorozott üzleti titkoknak, gyártási eljárásoknak pusztán felhasználását is, feltéve, hogy azoknak titok jellegéről a versenytársnak tudomása volt. A kamarai választott bíróság konkrét esetek kapcsán ismételtlen jutott abba a helyzetbe, hogy a fentérintett törvényes intézkedéseket gyakorlatilag alkalmazza. A választott bíróság a peres ügyek elbírálásánál *közvetlen és teljes bizonyítékokat követel* annakéve, hogy a versenytárs valóban felbéltele-e a versenytársának üzemében alkalmazást nyert egyént, vagyis nem következtetések alapján ítél. A konkrét esetben, miután felperes ily közvetlen bizonyítékokat nem produkált, a választott bíróság alperest a tisztességtelen verseny vádjára alól felmentette. De nemcsak az üzleti titkok és gyártási eljárások kifürkészése, hanem a titkoknak felhasználásánál is a választott bíróság *közvetlen bizonyítékokat követel* annakéve, hogy a versenytárs a praktikus módosításokról, illetve változtatásokról *tudomással bír*. A bíróság megköveteli, hogy a versenytárs tudomással bírjon egyfelől arról, hogy a munkagépeken alkalmazott átalakítások üzemi titok jellegével bírnak és nemcsak az alkalmazottak egyéni feltalálásai. A konkrét esetben a választott bíróság mérlegelése szerint alperes nem tudott alkalmazottjának üzleti titoksértéséről, másfelől pedig megállapítást nyert, hogy felperes önként tárta fel a nála alkalmazást nyert egyén előtt üzemi titkait és így az alkalmazott a titkokat megengedett módon sajátította el

és azokat alkalmaztatásának megszűnése után is a törvény határozott rendelkezései szerint, joggal felhasználhatta, illetve azokat újabb munkahelyén joggal alkalmazta. A szabadverseny szempontjából, így szól az ítélet, nem is volna megengedhető a szolgáltatási minőségben megtudott üzemi titkok további oltalma, mert a szabadverseny teljes megbénítására vezetne, ha az alkalmazott kilépése után azt, amit előbbi főnökénél megtanult, újabb alkalmaztatása helyén fel nem használhatná. Ez csak akkor volna a versenytársra nézve tilalmas, ha alkalmazottja az üzemi titkait a jó erkölcsbe ütköző módon leste volna el, vagyis, ha bizonyítást nyer ama ténykörülmény, hogy a versenytárs alkalmazottját vagy bárkit a versenytárs üzleti titkainak kikémlése céljából bérelte volna fel. (Bpkam. Vál. Bir. —1926.)

A választott bíróság ítélete és a törvény rendelkezései tehát arra kell, hogy késztesse a versenytársakat, hogy feltettebb gonddal őrizze üzemi titkait és az alkalmazottal szemben az alkalmaztatás megszűnté után időre is megfelelő szerződéssel biztosítsák azokat a maguk javára. A versenytárs azonban nem lehet érvényesnek tekinteni oly terjedelemben, ha az az alkalmazott boldogulását helyi és időbeli korlát nélkül gátolhatja.

A versenytörvény a legmesszebbmenőleg és helyesen védi az alkalmazott továbbképzésének és fejlődésének a lehetőségeit, azonban kétségkívül a munka körében elsajátított és reabizított munka-feladatok keretén belül.

6. Licencia a védjegytulalom terén. A védjegy és vállalat jogviszonya. A védjegy törvénynek elsősorban a védjegytulajdonos érdekeit kell szolgálnia, mert akkor, amidőn a kereskedő a saját jól felfogott érdekeit keresi, becsülettel szolgálja a nagyközönséget is. A védjegy törvény szerint a védjegy valamely vállalathoz tartozik, tehát a vállalat gyártmányainak más áruktól való megkülönböztetésére szolgál. A kereskedelmi forgalomban azonban lehetnek esetek, amidőn a védjegytulajdonos megegyezésszerűleg a saját, a közforgalomban már ismert, (jól bevezetett) és keresett védjegyeinek használatát másoknak megengedi. Semmi akadálya annak, hogy a védjegytulajdonos védjegyének használatát egy bizonyos meghatározott állam területére, egy vállalat javára át ne engedhesse. Az ily engedély adása esetében azonban az engedélyes javára kizárólag a felek között létrejött, szerződésben lefektetett és részletesen körülírt *védjegyhasználati jogok* állhatnak elő. Az eredeti védjegy-lajstromozásból kifolyólag védjegy jogok csupán az esetben származtathatók más vállalat javára, ha a jelenleg fennálló törvényeink rendelkezéseinek megfelelően a védjegytulajdonos védjegyét a védjegyes vállalattal együtt átruházza és a vállalat átruházásának a tényét okmányszerűleg igazolja. A konkrét esetben a felek egyező előadása szerint megállapítható lévén, hogy alperes a felperesi védjegyes vállalatot *nem szerezte meg*, hanem az ezidőszerint is változatlanul a felperes tulajdonát képezi, a felek között létrejött szerződés tartalmától függetlenül, a fennálló védjegy törvényeink alapján alperes javára a felperesi védjegy-lajstromozásból kifolyólag védjegy jogok *nem* származtathatók. Ami most már azt a kérdést illeti, hogy vajjon a perbeli felek között létrejött szerződés tartalmaz-e oly megállapításokat, amelyek, alperes javára védjegyhasználati jogot biztosítanak, oly kérdés, amely jelen konkrét per keretein kívül fekszik, vagyis a fent előadott álláspontnak megfelelően védjegyhatósági megállapítást nem igényel, hanem kizárólag a szerződés helyes értelmezése céljából megkeresett bíróság hatáskörébe esik. (Budapesti Keresk. és Iparkamara 47.532—1926. sz. szakvéleménye.)

7. Az alkalmazottak elesábitása. (Felmondás nélkül távozó alkalmazott felvétele tisztességtelen verseny.) Új vállalatok alapításának, vállalatok kibővítésének mintegy természetes kísérője, hogy a versenytárs alkalmazottjai tömegesen keressék fel a versenytárs irodáját és felajánlják szolgálataikat. Az alkalmazott a súlyos gazdasági helyzet hatása alatt pillanatnyi anyagi előnyökért otthagya évek, néha évtizedeken át hűségesen szolgált munkaadóját. Ebben a sajátlagos helyzetben azután a tisztességtelen versenynek, az alkalmazott elesábitásának a magva már el van hintve. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Zsúrije és Választott Bírósága ismételtlen foglalkozott e sokoldalú kérdéssel, úgy hogy ennek eredményeképpen immár kiforrott judicaturára mutathatunk rá. A *felmondás nélkül távozó alkalmazott felvétele a kamarai Zsúrije* az üzleti jó erkölcsbe ütköző eljárásnak minősíti, főleg oly esetekben, amidőn a versenytárs e ténykörülményre a felmondás nélkül távozó alkalmazott munkaadóját felhívta. A elesábitás, bár valószínűleg látszik, mindazonáltal az elesábitás ténye a Zsúri nézete szerint a bírói eljárás során bizonyítandó. Az elesábitás kérdésében pedig a kamarai Választott Bíróság ismételtlen hozott ítéleteiben a következő elvi

álláspontot foglalja el: A Választott Bíróság a *magasabb fizetés ígéréseiben*, az alkalmaztatás végett megjelenő versenytárs alkalmazottaival való *tárgyalás* tényében még nem lát az üzleti tisztességbe ütköző eljárást. A tisztességes üzleti versenybe ütköző alkalmazottasábitás tényálladéki elemét nem az adja meg, hogy a versenytárs bármily magas fizetés ígéréte mellett tárgyal a nála önként jelentkező alkalmazottal, hanem az, hogy az alkalmazott jelentkezése a *versenytáristól kiinduló kezdeményezés, hívás, felszólítás alapján* történik. Amennyiben tehát a bírói eljárás során bebizonyítást nyer, hogy az alkalmazott *nem hívásra*, hanem önként jelentkezett szolgálatra, az alkalmazott jelentkezésének *bármily formája* a csábítás tényálladékanak megállapítására alkalmasként el nem fogadható. (Bpkam. Vál. Bír. —1926.)

8. „Csakis a legszükségesebb szükségletét fedezze, mert rövidesen visszamegyek árammal”. Alperes hirdetésében azzal a figyelmeztetéssel fordul a közönséghez, hogy „*árainval rövidesen visszamegy és ezért mindenkinek tanácsolja, hogy ezidőszert csakis a legszükségesebb szükségletét fedezze*”. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Választott Bírósága a hirdetésnek ezt a formáját helyteleníti. „Világos tükörcépét adja, úgymond, az alperes hirdetési módjának”. (Bpkam. Vál. Bír. 1926.)

9. Az üzleti titok törvényes oltalma. Az üzleti és gyártási titkot a tisztességtelen versenyről szóló törvény törvényes oltalomba részesíti. Ez a törvényes oltalom kiterjed az oly újításokra is, amelyek egyébként szabadalmi oltalmat nem élveznek, illetve szabadalmi oltalom alá sem helyezhetők. Az üzleti életben ezeket az újításokat, ezeket az ötleteket kolumbus tojásnak szokták nevezni. A Kamarai Választott Bíróság egy konkrét peres ügyből kifolyólag, annak dacára, hogy a szakértői vélemények a versenytárs újításait lényegteleneknek minősítették, azok legteljesebb törvényes oltalmát állapította meg. Az indoklás szerint bármily csekély átalakítás és módosítás, amennyiben az a gép használhatóságát és teljesítőképességét bármily csekély mértékben is okozza, számot tarthat arra, hogy üzleti titoknak minősíthessék, amennyiben a legesekélyebb átalakítás is, ha bármily kevés értékkel bír a gép jobb munkaképessége tekintetében, a felfedezésnek olyan üzleti eredményt biztosíthat, amely reáéneve jelentőséggel bírhat. E felfogásnak megfelelően, a választott bíróság megállapította, hogy a felperes által eszközölt lényegtelen módosítások és átalakítások is, a felperes üzemi (gyártási) titkainak tekintendők. A bíróság indoklásából mint érdekeset kiemeljük még, hogy a választott bíróság az üzleti titok fenforgását éppen abban a körülményben látta beígazoltnak, hogy az alperes által felfogadott alkalmazott, aki megelőzőleg a felperesi versenyvállalatnál teljesített szolgálatot, az alperesi vállalatnál felperesnek ezeket a „lényegtelen” újításait az alperesi gyárban alkalmazta. (Bpkam. Vál. Bír. 1926.)

10. A használt cégnek (toldatnak) a valóságnak meg kell felelnie. Nem vehető figyelembe alperesnek az a védekezése, hogy ő *cégjegyzékbe bevezetett szöveggel köteles céget jegyezni és feltüntetni*, mert az 1923. évi V. tc. alkalmazásának szempontjából csak az lényeges, hogy a használt cég vagy cím és a híresztelt adatok a valóságnak megfelelnek-e és illetve való ténybeli körülményeken alapulnak-e vagy sem. (Bpkam. Vál. Bír. 51.804—1926.)

11. Eltérő csomagolás és az előállító nevének a feltüntetése nem gyöngíti a védjegyek különbeni hasonlóságát. Felperes 1916. év augusztus hó 5-én 31.662. sz. alatt „Szi” szövedjegyet lajstromoztatott be kávépótló, kávépótlék, kávékivonat, kávékonzerv, pótkávé áruakra, míg alperes 1917. év szeptember hó 17-én a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál 461. sz. alatt „Udvarhelyi-féle Szi kávé” szövedjegyet lajstromoztatott be kávépótló áruira. A lajstromoztató szavak, a védetni kívánt áruk összehasonlítása arra az eredményre vezet, így szól a keresk. min. határozata, hogy az alperesi védjegy és a felperes korábbi védjegye között a hasonlóság megvan és így a forgalomban a megtévesztés lehetősége ez alapon *fenforog* és ennek megfelelően az alperesi védjegy törlendő. Ezzel a megállapítással szemben nem vehető figyelembe az alperes által felhozott ama védekezés, hogy áruját a felperesi csomagolástól teljesen eltérő csomagolásban, „Udvarhelyi Szi kávépótlója” címen hozza forgalomba, mert a védjegyet mindig *csak abban az alakban hasonlíthatók össze, amely alakban azok a lajstromba bejegyeztettek*, ez alapon pedig a hasonlóság mint előbb már megállapított, megvan. A határozat mellőzi továbbá az alperes által felhozott ama állítási tekintetben kívánt bizonyítást, hogy cikkét a forgalomba hozott elnevezés alatt előbb gyártotta és hozta forgalomba, mint ahogy a felperes védjegyet be-

lajstromoztatta, mert alperes a felperesi védjegy belajstromoztatása után akár gyakorlatlanság, akár pedig egyéb okból elmulasztotta figyelembevenni az 1925. évi XLI. tc. 4. §-ának ama rendelkezését, hogy az ezen szakasz alapján védjegytörlesztést célzó kereset legkésőbb a védjegy belajstromozásától számított két év alatt nyújtandó be. *Mérsékelt perköltség*. A keresk. min. alperest csak mérsékelt (egymillió korona) perköltség viselésére kötelezi azért, mert a per tárgyává tett védjeggyel ellátott árujának forgalombahozatalakor jóhiszeműen gondolta, hogy felperest védjegyének kizárólagos használatában nem fogja zavarni, másrészt mert felperes anélkül terelte az ügyet peres útra, hogy alperest a kereset benyújtása előtt védjegyének törlesztése peren kívül felhívta volna. (K. M. 717—1926.)

12. Az ágár és a dogg (kutyafej) nem hasonló. Nem vitás a peres felek között, hogy felperes a budapesti kereskedelmi és iparkamaránál 1923. év március hó 24-én „mindennemű *cérnák és fonalak*” védelmére 45.455. sz. a. kis fekete körben, profilban, fekete színben, kis *ágár-fej* ábrát lajstromoztatott; hogy alperes 1921. év július hó 21-én többek között „*textil-árúk*” védelmére két alapon en face egy *dogg-fejet* — a két füle között „Dogg” felirattal — lajstromoztatott be. A nem vitás tényállás figyelembevételével ezek után egyedül az bírálható el, hogy a felperesi és az alperesi védjegyek összehasonlíthatók-e? A lajstromoztató ábrák összehasonlítása után a keresk. min. megállapítja, hogy a szembenálló védjegyek tekintetében a hasonlóság és így a forgalomban a megtévesztés lehetősége, illetve az, hogy a két védjegy közötti különbség a közönséges vevő által csak különös figyelemmel nem fogja észrevenni, hanem észrevehető, mert a *dogg és ágár közötti különbség* a vevőközönség legzsebbebb rétegeiben is *annyira ismeretes*, hogy az előbb említett ábrákkal forgalomba hozott hasonló nemű áruk esetén is, a nagytömeg a védjegyekben külön-külön oly megkülönböztető jelvényt fog látni, melyek a hasonlóságot és így az összehasonlíthatóságot nemcsak kizárják, hanem azokat más hasonló áruktól való megkülönböztetésre nagyon is alkalmassá teszik. (K. M. 176—1926.)

13. Szabott árak. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Zsúrije megállapítja, hogy az a versenytárs, aki üzletének kirakatában, avagy bármely más feltűnő helyen „*szabott árakat*” hirdet és e hirdetmények dacára az árun feltüntetett avagy a vevőnek bementett árból enged, hacsak bizonyos százaléknyi árengedményre már előzőleg kötelezett-seget nem vállalt: tisztességtelen versenyt folytat.

14. A védjegyes áruk fokozottabb védelme. (A védjegyes-árúk dobozainak jogosulatlan felhasználása.) A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Zsúrije legutóbbi ülésében a védjegyes árukkal üzőtt visszaélésekkel foglalkozott. A Zsúri megállapítja, hogy erélyes fellépése folytán a védjegyes áruk csomagolásainak utánzatai lassanként eltűntek a zufforgalomból. Sajnos azonban csak látszólag, mert a Zsúrihez beérkezett panaszok szerint *egy egészen új formájában* jelentkezik és pedig úgy, hogy a versenytárs a védjegyes áruk reklámdobozáiban a *saját, illetve idegen vállalatok által készített árukat mér ki*. A Zsúri az ily üzleti eljárásban az *üzleti tisztességbe ütköző magatartásnak* egyik *tudatos, tehát büntetendő* megnyilvánulását látja és így ez ellen a legszigorúbb megtorlást követeli. Hasonló értelemben döntött a védjegyes áru átadajszált dobozainak meg nem engedett felhasználása kérdésében. Itt a versenytárs a védjegyes áru dobozait, tartályait, amelyeken a védjegyek a dobozokon, üvegeken, tartályokon stb. *beedzve avagy bepréselve vannak feltüntetve*, egyszerűen átvignettázza, áragasztja. A forgalmi életben azután ezek az áragasztott vignetták a tartályról, az üvegről könnyen leválhatnak és így a fogyasztóközönség abban a hitben lehet, hogy az eredeti védjegyes árut kapta kézhez. A Zsúri egyértelműleg kimondotta, hogy az a viszonteladó, illetve versenytárs, aki a védjegyes áru üvegével, tartályával stb. elválaszthatatlanul ellátott (bepréselt, beégetett stb.) védjegyet, cégnevet, nevet indokolt komoly kényszerítő okok fenforgása nélkül üzletszerűleg, árukimérés céljából, tehát versenyző céllal a maga javára felhasznál, *tisztességtelen versenyt folytat*. (Bpkam. Zsúri 1926.)

STEALIA

KÖOLAJ KERESKEDELMI RT.
BUDAPEST, V., NÁDOR UCCA 8
TELEFÓN: LIPÓT 994-38 és LIPÓT 994-39

*Telep: Csepel
Petróleum-kikötő*

Telefón: József 9-86

HUNYADI JÁNOS

Világhírű természetes keserűvíz!

A világ orvosi tekintélyei által ajánlva. Több mint 60 éve egyenlő összetételben kerül a világ minden részében forgalomba. Kiváló gyógyhatású a végbél fájdalmas betegségeinél, székrekedésnél, aranyeres bántalmaknál, vérkeringési zavaroknál, érlelmeszesedésnél. Vér-tórtulás, rheuma, köszvény ellen. A gyomor-, bel-, máj- és epékó-betegségeknél. Elő- és utókezelésre a marienbadi vagy karlsbadi kúránál. Emésztési zavarokat és étvágytalanságot rövidesen helyrehozza.

Rendes adag: reggel éhgyomorra egy pohárral tele, lehetőleg langyosan!

Tulajdonos: Saxlehner András, Budapest

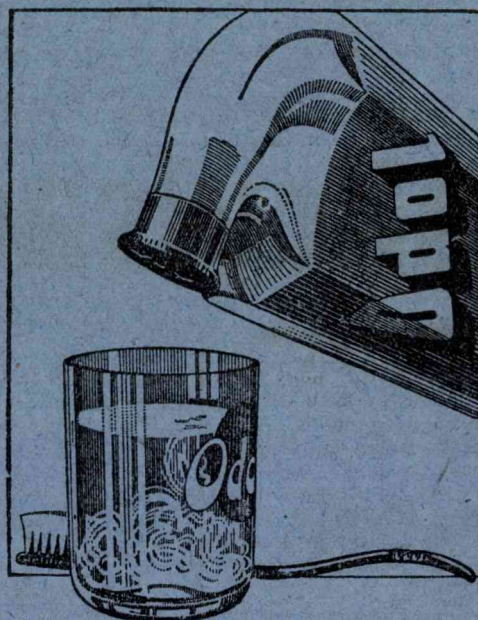
„Helacif“

Arzsirtalanító

Dr. Földes és Hehs
Budapest, I., Bertalan ucca 26

Margit

készítmények

Az egész világ szájvíze

KLISÉK

Körner és Laufernél
Budapest, V., Vilmos császár út 64

Telefón: 97-29

Piperesszappan vásárlásánál

a

Klein és Schön

gyártmányokkal

minden igényt

kielégíthet!

Stollwerck Testvérek Rt.

• **CSOKOLÁDÉ** •
• **BONBON** •
• **KARAMELLA** •

Benzintöltőállomás

Telefón: L. 906-15

Pajor László

Benzin, autólaj, traktorlaj, kenőolaj, gázolaj, petroléum, gepzsir és egyéb ásványolajtermékek közvetlen importja

Budapest, V. kerület, Váci út 18

Calderoni és Társa

látványos, Budapest V, Vörösmarty tér 1. szám (Haas-palota) — Telefón: 973-26

Szemüvegek
orrsíptetők és lorgnet-
tek a legjobb kivitelben. Zeiss-
Punktal és Goerz Largon
üvegekkel

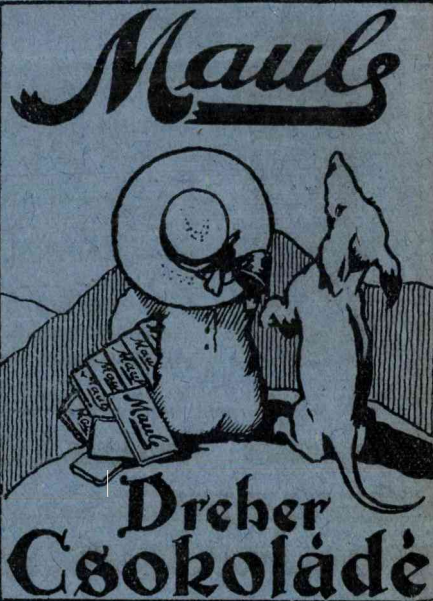
Salicylsav-Chinoin

legkönnyebb, leg-
jobb, legolcsóbb.
Minden tekintetben
kiállja a külföldi
készítmények-
kel a versenyt.

**TÖRLEY
PEZSGŐ**

Meinl-kávè

**THE BAEDER'S
PARFUMERY CO. LIMITED**

Újpest, Erzsébet ucca 2-4. szám

Gyárt:
Illatszereket,
pipereszappanokat,
kozmetikai cikkeket

Telefón: Lipót 919-60 és 986-97